

PÓST- OG FJARSKIPTASTOFNUN

Ákvörðun nr. 17/2019

Fjarskiptatruflanir af völdum talstöðvarnotkunar (Bráðabirgðaákvörðun)

I. Erindið

(1) Póst- og fjarskiptastofnun (hér eftir PFS) barst kvörtun, dags. 27. maí 2019, frá [...] (hér eftir kvartandi) vegna truflana á fjarskiptum að heimili hans að [...] ¹ (*mál nr. 2019060004*). Í erindi kvartanda kom fram að nágranni hans [...], til heimilis að [...], væri radióáhugamaður (hér eftir RÁH) og að talstöðvarnotkun hans truflaði sjónvarpsmóttöku og gæði nettengingar kvartanda. Kvartandi lýsti truflunum líkt og að högg skylli á sjónvarpstækjum sem að bryti bæði mynd og hljóð. Truflanirnar væru afleitar á kvöldin og kæmu alltaf fram þegar nágranni hans væri virkur. Krafa kvartanda laut að því að framkvæmd yrði úttekt og lausn yrði fundin á málinu.

II. Málsatvik og bréfaskipti

2.1. Prófanir PFS, dags. 31. maí 2019.

(2) Í tilefni af framkominni kvörtun fóru starfsmenn PFS á vettvang þann 31. maí 2019 og framkvæmdu prófanir. Í þessari vettvangsathugun PFS tóku einnig þátt fulltrúi af tæknisviði Mílu ehf. (hér eftir Míla) og tæknilegur ráðgjafi PFS varðandi starfsemi radióáhugamanna.

(3) Við prófanir PFS kom í ljós að sendingar undir 144 MHz úr radiótækjabúnaði að [...] ollu truflunum á fjarskiptasambandi kvartanda. Prófanir voru síðan gerðar með ferrit perlum á tengingum en þegar RÁH sendi út voru truflanir enn til staðar þótt þær væru minni en áður. Á meðan aðrir þættir væru skoðaðir og yfirfarnir, s.s. fastlínusamband, tengingar og tækjabúnaður kvartanda, þá óskaði PFS að RÁH hefði slökkt á búnaði sínum og sendi ekki frekar út. Aðspurður taldi starfsmaður tæknideildar PFS að slík skoðun gæti tekið um viku. RÁH samþykkti að hafa slökkt á tækjum sínum á meðan.

¹ Texti felldur brott vegna trúnaðar. (Á við um alla hornklofa).

2.2. Tilkynningar frá kvartanda til PFS, dags. 31. maí, 1. júní og 2. júní 2019.

(4) Dagana 31. maí til 2. júní 2019 bárust PFS nokkrar tilkynningar frá kvartanda um áframhaldandi truflanir á fjarskiptasambandi. Með einni tilkynningunni fylgdu nokkrar ljósmyndir af truflaðri sjónvarpsútsendingu.

2.3. Mælingar Mílu, dags. 4. júní 2019.

(5) Með tölvuskeyti til fulltrúa Mílu þann 3. júní 2019 kom PFS því á framfæri við félagið að þær breytingar sem gerðar voru þann 31. maí 2019 hefðu ekki tekist. Þá óskaði stofnunin þess að Míla skoðaði fastlínusambandið þar sem að prófanir hefðu leitt í ljós að orsakir truflunar gætu hugsanlega verið bæði bilun á línu og útsendingar RÁH.

(6) Með tölvuskeyti þann 4. júní 2019 bárust þau svör frá Mílu að línan hefði verið skoðuð. Að sögn starfsmanns Mílu kom í ljós að léleg tenging var í götuskáp og að hún hefði verið lagfærð. Mæling línunnar varð betri í kjölfarið, bæði meiri hraði og engar truflanir en hann tók fram að slíkt væri e.t.v. ekki marktækt. Míla ætlaði að halda áfram mælingu og PFS yrði upplýst um þróun mála.

2.4. Tölvupóstur radíóáhugamanns til PFS, dags. 7. júní 2019.

(7) Þann 7. júní 2019 barst PFS tölvupóstur frá RÁH þar sem gerðar voru athugasemdir við málshraða stofnunarinnar og að engin niðurstaða væri komin í málið. Þar kom einnig fram að hann neitaði ekki fyrir það að merki frá sér gætu verið að trufla sjónvarpið hjá kvartanda en að það þyrfti ekki að vera vegna þess að tækin hjá sér væru í ólagi. Hann tók fram að þráspurðir gátu starfsmenn PFS ekki bent á neitt eftir miklar mælingar. Þá hafi hvorki rekstraraðili fjarskiptanets eða þjónustuveitandi kvartanda rætt við hann um málið. Hann vakti athygli á því að kvartandi hefði tilkynnt sér um truflun á sjónvarpi eftir að starfsmenn PFS hefðu farið af vettvangi og eftir að slökkt hefði verið á tækjabúnaði hans. Því ætti sú truflun ekki uppruna sinn hjá honum.

(8) Þar sem að vika væri liðin og engin beiðni hefði borist frá PFS um lengingu fjarskiptahlés þá taldi hann samkomulagið útrunnið og mætti búast við honum í loftinu eftir miðnætti föstudaginn þann 7. júní 2019. Að lokum óskaði hann þess að fá að sjá niðurstöður mælinga PFS, sem og að beiðnir frá aðilum málsins, um aðgerðir eða annað, yrðu framvegis skriflegar.

2.5. Tölvupóstur PFS til radíóáhugamanns, dags. 7. júní 2019.

(9) Samdægurs svaraði PFS erindi RÁH með tölvupósti. Stofnunin áréttaði að við útsendingar úr tækjabúnaði hans yrðu truflanir á sjónvarpi kvartanda. PFS hefði því rætt við hann um að stöðva útsendingar á meðan stofnunin skoðaði hvaða möguleikar væru fyrir hendi. Sú vinna væri enn í gangi. Starfsmenn PFS hefðu beðið hann um hætta sendingum sérstaklega undir 144 MHz og eftir þetta samtal hefði það verið skilningur starfsmanna PFS að slökkt yrði á búnaði á meðan lausnir væru skoðaðar og reynt væri að leysa málin.

(10) Þá taldi stofnunin rétt að minna RÁH á að í 13. gr. reglugerðar nr. 348/2004 um radíóáhugamenn kæmi fram að eftirlitsmönnum PFS skyldi heimilaður aðgangur að búnaði radíóáhugamanna sem félli undir reglugerðina í því skyni að kanna hvort hann samræmdist henni. Léki grunur um að búnaður radíóáhugamanns ylli truflunum á annarri fjarskiptastarfsemi skyldi hann veita eftirlitsmönnum PFS aðstoð við að stöðva truflanirnar.

(11) PFS vísaði einnig til þess að stofnunin gæti látið innsigla fjarskiptavirki og rafföng eða hluta þeirra eða bannað notkun þeirra og eftir atvikum fyrirskipað að þau skuli afhent til

geymslu undir innsigli ef fjarskiptavirkin eða rafföngin yllu skaðlegum truflunum á fjarskiptum eða hætta væri á að öryggi fjarskipta sé raskað, sbr. 64. gr. laga um fjarskipti nr. 81/2003. Þá kæmi fram í 2. mgr. ákvæðisins að ef lægi fyrir að rafföng, tæki, raflagnir, pípur, leiðslur eða því um líkt yllu skaðlegri truflun á rekstri fjarskiptavirkis og væri PFS þá heimilt að beina fyrirmælum til eiganda slíks hlutar um að hann grípi á eigin kostnað til viðeigandi úrbóta án tafar, taki t.d. niður, færi eða fjarlægji viðkomandi hlut sem veldur skaðlegri truflun. RÁH ætti því að vera ljóst að notkun búnaðarins væri ekki heimil þar sem sendingarnar ylli truflunum á sjónvarpi kvartanda.

2.6. Tölvupóstur radíóáhugamanns til PFS, dags. 9. júní 2019.

(12) Með tölvupósti sem PFS barst þann 9. júní áréttaði RÁH að starfsmenn PFS hefðu talað um fjarskiptahlé í viku þegar þeir voru á vettvangi þann 31. maí 2019 og að hann hefði ekki kveikt á tækjum sínum síðan þá. Honum fannst hann eiga rétt á því að vita hvort einhverjar truflanir hefðu á orðið frá því að slökkt hefði verið á tækjum hans þann daginn og fram því að tölvupóstur hans væri ritaður.

(13) Honum fannst að með tilvísun PFS til 13. gr. reglugerðar um radíóáhugamenn væri ýjað að því hann væri ósamvinnuþýður við mælingar á sínum tækjum. Hann hefði einmitt hvatt starfsmenn PFS til að mæla, skoða og benda á ef eitthvað mætti vera öðruvísi. Hann myndi þá gera ráðstafanir til lagfæringa. Ekkert svar hefði hann þó fengið um að hann þyrfti að grípa til slíka ráðstafana. Því fundist honum tilvitnun í 64. gr. laga nr. 81/2003 vera marklaus hvað varðaði hans tæki.

(14) Þá nefndi RÁH að truflanir á sjónvarpinu hjá kvartanda komu fram þegar sent var út á 3,5 og 7 MHz og á 14, 21 og 28 MHz. Við prófanir hafði hann aðeins verið beðinn um að senda út sítón, CW, og 100 wött, aðrar mótanir voru ekki prófaðar og hann var ekki beðinn um að minnka aflið, sem þó var hægt að gera. Að lokum tók hann fram að beiðnir frá aðilum þessa máls um aðgerðir af hans hálfu, þyrftu að vera skriflegar og rökstuddar.

2.7. Tölvupóstur PFS til radíóáhugamanns, dags. 14. júní 2019.

(15) Með tölvubréfi PFS til RÁH þann 14. júní 2019 fór stofnunin stuttlega yfir fyrri samskipti stofnunarinnar við hann, sem og prófanir PFS. Stofnuninni benti honum á að fjarskipti nytu verndar gegn skaðlegum truflunum samkvæmt lögum um fjarskipti nr. 81/2003 og eitt meginmarkmið laganna væri að tryggja örugg fjarskipti hér á landi. Af þeim sökum væru sérstök ákvæði í lögum er fjölluðu um fjarskiptatruflanir, vernd fjarskiptainniða, forgang fjarskipta þegar um væri að ræða truflanir frá öðrum mannvirkjum og stjórnsýsluleg úrræði PFS til þess að bregðast við og koma í veg fyrir fjarskiptatruflanir.

(16) Stofnunin vísaði þar til 1. mgr. 64. gr. fjarskiptalaga sem fjallar um þau tilvik þegar önnur mannvirki eða rafföng trufla fjarskipti en samkvæmt ákvæðinu gæti PFS bannað notkun fjarskiptavirkja ef þau yllu truflunum eða hætta væri á að öryggi fjarskipta sé raskað. Gæti þá komið til þess að notkun væri bönnuð þar til ráðin hefði verið bót á trufluninni eða ekki væri lengur hætta á að öryggi fjarskipta væri raskað.

(17) Þetta sjónarmið endurspegladist í reglugerð nr. 348/2004 um starfsemi radíóáhugamanna. Nefndi PFS að í 12. gr. reglugerðarinnar kæmi fram að radíóáhugamenn ættu eftir mætti að aðstoða eftirlitsmenn stofnunarinnar við leit að truflunum sem taldar væru stafa frá stöðvum þeirra, m.a. með því að aðstoða við miðun á truflanavaldi. Í 13. gr. reglugerðarinnar væri síðan

fjallað um aðgengi eftirlitsmanna að búnaði radióáhugamanna í því skyni að kanna hvort hann samræmdist reglugerðinni.

(18) Stofnunin greindi síðan frá því að þar sem að málið væri tæknilegs eðlis þá væri að hennar mati ekki óeðlilegt að ætla að öflun viðeigandi gagna/mælinga, sem að hefðu þýðingu við úrlausn máls, gæti tekið nokkurn tíma, sér í lagi þegar slíkt væri gert í samráði við nokkra aðila, s.s. rekstraraðila fjarskiptanets og þjónustuveitanda kvartanda. Þá vísaði stofnunin til þess að hún ætti ekki einungis að taka ákvarðanir í málum eins fljótt og unnt er, heldur skyldi hún einnig sjá til þess að mál væru nægjanlega upplýst áður en ákvörðun yrði tekin í því, sbr. 9. og 10. gr. stjórnsýslulaga nr. 37/1993.

(19) PFS vísaði þá til þess að stofnunin hefði komið með þá tillögu að hann gerði breytingar á loftnetum. RÁH hefði þó talið að eingöngu væri hægt að gera litlar breytingar á loftnetum og að þær myndu að öllum líkindum ekki vera vænlegar til árangurs. Með vísan til þessa benti stofnunin á að í 4. gr. fyrrnefndrar reglugerðar kæmi fram að PFS gæti sett takmarkanir á stefnumögnun loftneta eða útgeislað afl ef ljóst væri að hætta sé á að annar fjarskiptabúnaður, þ.m.t. útvarpsviðtæki, yfirstýrist af sendingu radióáhugamanns.

(20) Að lokum greindi PFS frá því að þegar prófanir voru framkvæmdar þann 31. maí s.l. voru ekki prófaðar breytingar á sendiafli né mótun. Stofnunin taldi því þörf að gera frekari prófanir á afli og mótun til að sjá hversu mikið útgeislað afl þyrfti til valda truflunum á fjarskiptasambandi að heimili kvartanda. PFS lagði til að þær prófanir yrðu gerðar á radiótækjabúnaði hans þann 18. júní 2019 og að RÁH myndi skoða til hvaða aðgerða væri hægt að grípa til að heimili hans til að minnka líkur á truflunum. Ef að þörf væri á frekari frest til undirbúnings eða breytinga þá mætti RÁH láta stofnunina vita hvaða tíma hentaði frekar.

2.8. Prófanir PFS, dags. 18. júní 2019.

(21) Þann 18. júní sl. fóru starfsmenn PFS aftur á vettvang til að framkvæma prófanir með mismunandi mótun og afli. Prófaðar voru mismunandi tíðnir og afl til sjá hvort truflanir væru bundnar við ákveðnar tíðnir. Í ljós kom að þegar prófað var 100 W sendiafli á tíðnisviðinu 3,5-3,8 MHz og 7,0-7,1 MHz komu fram truflanir á sjónvarpsendingu að [...]. Truflanir birtust þannig að á sjónvarpsútsendingu komu fram óskýrar línur á myndmerki. Hins vegar komu ekki fram truflanir þegar sent var út á 20 W á umræddum tíðnum.

(22) Í kjölfar þessara prófana ræddu starfsmenn PFS við RÁH um þessar niðurstöður og mæltust þeir til þess að hann sendi út á minna sendiafli í ákveðinn tíma til að sjá hvort að truflanirnar kæmu nokkuð fram. Því var hafnað af hálfu RÁH og óskaði hann eftir skriflegri niðurstöðu stofnunarinnar og tilmælum.

2.9. Tölvupóstur frá radióáhugamanni til PFS dags. 19. júní 2019.

(23) Með tölvupósti þann 19. júní 2019 kom RÁH því að framfæri við PFS að hann hefði mælt afl stöðvarinnar út í gervíalag. Fullt afl hefði verið 100W, LOW 20W og það lægsta 1W. Útgeislað afl við prófanir PFS, deginum áður, hefðu því verið 20W en ekki 40W líkt og talið var. Hann taldi því að aðgerðir í húseign kvartanda og í götuskáp hefðu verið til einskis unnar og að hans mati væri eitthvað verulegt í ólagi ef að 20W í afli stöðvar dygði til að fram kæmu truflanir á sjónvarpi, búnaður kvartanda væri bersýnilega í ólagi.

(24) Jafnframt tók hann fram að [...] byggji á neðri hæðinni og væri með netþjónustu frá sama þjónustuveitanda og kvartandi. Sjónvarpið hennar væri á inniloftneti sem væri staðsett á efri

hæð til að fá betra merki. Merkið væri leitt með koaxkapli í sjónvarp hennar. Við þessa tiltekna uppsetningu yrði hún ekki vör við útsendingar hans.

(25) Að hans mati var það ekki sannað að tækjabúnaður hans væri bilaður og ef að jafnræðis væri gætt þá væri það kvartanda að sjá til þess að búnaður hans næmi ekki merkin frá honum. Útsendingar hans væru innan þeirra tíðnisviða sem að honum væru heimilaðar skv. leyfisbréfi. Með vísan til þessa ítrekaði radióáhugamaðurinn beiðni sína um að starfrækja sendistöð sína samkvæmt leyfisbréfi og mælti m.a. fyrir því að kvartandi kæmi búnaði sínum í lag.

III. Lagaumhverfi

3.1. 64. gr. laga nr. 81/2003 um fjarskipti.

(26) Fjarskipti njóta verndar gegn skaðlegum truflunum samkvæmt lögum um fjarskipti nr. 81/2003, en eitt meginmarkmið laganna er að tryggja örugg fjarskipti hér á landi. Af þessum sökum hafa verið sett sérstök ákvæði í lögin er fjalla um fjarskiptatruflanir, vernd fjarskiptainnviða, forgang fjarskipta þegar um er að ræða truflanir frá öðrum mannvirkjum og stjórnsýsluleg úrræði Póst- og fjarskiptastofnunar til þess að bregðast við og koma í veg fyrir fjarskiptatruflanir.

(27) Í 1. mgr. 64. gr. fjarskiptalaga er fjallað um þau tilvik þegar önnur mannvirki eða rafföng trufla fjarskipti, en þar segir eftirfarandi:

„Póst- og fjarskiptastofnun getur látið innsigla fjarskiptavirki og rafföng eða hluta þeirra eða bannað notkun þeirra og eftir atvikum fyrirskipað að þau skuli afhent til geymslu undir innsigli ef fjarskiptavirkin eða rafföngin valda skaðlegum truflunum á fjarskiptum eða hætta er á að öryggi fjarskipta sé raskað“

(28) Samkvæmt því frumvarpi sem varð að lögum nr. 34/2011 var PFS, með ofangreindu ákvæði, gert kleift að grípa til viðeigandi ráðstafana vegna fjarskiptatruflana sem rafföng valda með sama hætti og hún hafði áður gert vegna skaðlegra truflana frá öðrum fjarskiptavirkjum. Áður hafði ákvæðið ekki tekið til raffanga.

(29) Hugtakið *skaðleg truflun* er skilgreint í 28. tölulið 3. gr. fjarskiptalaga sem: „Truflun sem setur í hættu, rýrir alvarlega, hindrar eða truflar endurtekið þráðlausa fjarskiptaþjónustu.“

(30) Um skilgreiningu á hugtakinu *raffang* er vísað til 3. gr. laga nr. 146/1996, um öryggi raforkuvirkja, neysluveitna og raffanga, en þar er hugtakið skilgreint svo: „Hvers konar hlutur sem kemur að gagni við nýtingu rafmagns.“

(31) Í 14. tölulið 3. gr. fjarskiptalaga er *fjarskiptavirki* skilgreint sem „Hvers konar tæki, tækjahlutar, leiðslur, búnaður og því um líkt sem sérstaklega er ætlað að koma á fjarskiptum eða reka þau hvort heldur er til sendingar eða móttöku.“

(32) Með fyrrnefndu frumvarpi um breytingar á 64. gr. fjarskiptalaga var gert ráð fyrir því að það væri einnig á valdi PFS að mæla fyrir um úrbætur, og eftir atvikum að gera ráðstafanir til að þær yrðu gerðar eða líkt og segir í frumvarpinu:

„Þannig gerir tillaga frumvarpsins ráð fyrir að Póst- og fjarskiptastofnun verði falið að meta hvort hlutir valdi skaðlegum fjarskiptatruflunum og ákveða til hvaða viðeigandi úrbóta þurfi að grípa. Ákvæðið gerir ráð fyrir að eigandi hlutarins sem veldur hinni skaðlegu truflun beri kostnaðinn við nauðsynlegar úrbætur. Til að eigandi hlutar sem veldur skaðlegri truflun beri kostnað við nauðsynlegar úrbætur þarf fyrst að sanna, samkvæmt núgildandi lögum, að truflanirnar stafí af gáleysi hans. Telja verður slíkt fyrirkomulag of þungt í vöfum. Ljóst er samkvæmt gildandi lögum, og hefur verið um langan tíma, að fjarskiptavirki nýtur forgangs þegar kemur að því að notkun þess og annars tækis eða hlutar er ósamrýmanleg á sama stað á sömu stundu. Undir slíkum kringumstæðum og ef um skaðlega truflun er að ræða ber að gera viðeigandi ráðstafanir varðandi hinn hlutinn, þ.e. truflunarvaldinn, þannig að honum sé breytt, hann færður úr stað eða fjarlægður. Með tilliti til þessarar rötgrónu reglu þykir eðlilegt að fella hlutlæga ábyrgð á eiganda hlutarins til þess að bera kostnað við nauðsynlegar úrbætur til að koma í veg fyrir fjarskiptatruflunina.“

(33) Ef ekki næst samkomulag um úrbætur eða ef ekki er farið að formlegum fyrirmælum PFS um slíkar úrbætur getur stofnunin gripið til viðeigandi aðgerða einhliða og á kostnað eiganda, sbr. 3. mgr. 64. gr. fjarskiptalaga.

„Vanræki eigandi að framkvæma fyrirmæli um úrbætur getur Póst- og fjarskiptastofnun látið vinna verkið á kostnað eiganda. Krafa um kostnað vegna þessa er aðfararhæf skv. 5. tölul. 1. mgr. 1. gr. laga nr. 90/1989, um aðför.“

(34) Þá er gert ráð fyrir því í 4. mgr. 64. gr. fjarskiptalaga að lögreglu sé skylt að veita PFS aðstoð komi til þess að grípa þurfi til aðgerða til að koma í veg fyrir skaðlega fjarskiptatruflun í móttstöðu við eiganda þess hlutar sem veldur trufluninni.

3.2. Reglugerð nr. 348/2008 um starfsemi um radíóáhugamanna.

(35) Í 4. gr. reglugerðar um nr. 348/2008 um starfsemi radíóáhugamanna er fjallað um heimildir þeirra. Þar kemur fram að þeim sé heimilt að stunda fjarskipti á þeim tíðnisviðum sem talin eru upp í viðauka í samræmi við tegund leyfis. Þar segir einnig að þeim sé heimilt að setja saman búnað fyrir þráðlaus fjarskipti í eigin þágu og þurfa ekki gerðarsamþykki fyrir slíkum búnaði. Þeim er heimilt að tengja hvers kyns loftnet við búnað sinn. Þá segir einnig í ákvæðinu að Póst- og fjarskiptastofnun getur sett takmarkanir á stefnumögnun loftneta eða útgeislað afl ef að ljóst er að hætta sé á að annar fjarskiptabúnaður þ.m.t. útvarpsviðtæki yfirstýrist af sendingu radíóáhugamanns.

(36) Í 12. gr. reglugerðarinnar er kveðið á um að radíóáhugamenn eiga eftir mætti að aðstoða eftirlitsmenn PFS við leit að truflunum sem taldar eru stafa frá stöðvum radíóáhugamanna, m.a. með því að aðstoða við miðun á truflanavaldi. Slík aðstoð á að vera endurgjaldslaus nema um annað hafi verið samið.

(37) Í 13. gr. reglugerðarinnar er fjallað um aðgang eftirlitsmanna en þeim skal heimilaður aðgangur að búnaði radíóáhugamanna sem fellur undir reglugerðina í því skyni að kanna hvort að hann samræmist reglugerðinni. Leiki á grunur um að búnaður radíóáhugamanna valdi truflunum á annarri fjarskiptastarfsemi skal hann veita eftirlitsmönnum PFS aðstoð við að stöðva truflanirnar.

3.3. Heimild til bráðabirgðaákvörðunar og skilyrði.

(38) Í kvörtun kvartanda kom fram sú krafa að PFS myndi framkvæma úttekt og að lausn yrði fundin á málinu. Ljóst er að ekki er farið fram á bráðabirgðaákvörðun af hálfu kvartanda í erindi hans. PFS vill þó í þessu sambandi benda á að í 4. mgr. 9. gr. laga nr. 69/2003, um Póst- og fjarskiptastofnun er að finna heimild til handa stofnuninni að grípa inn í deilur aðila að eigin frumkvæði til þess að ná markmiðum laga um fjarskipti, laga um pósthjónustu eða laga um Póst- og fjarskiptastofnun. Þó að ekki hafi verið höfð uppi krafa um töku bráðabirgðaákvörðun í erindi kvartanda kemur það ekki í veg fyrir það að PFS taki ákvörðun að eigin frumkvæði ef stofnunin telur slíkt nauðsynlegt til þess að ná fyrrgreindum markmiðum laganna sbr. 4. mgr. 9. gr. fjarskiptalaga.

(39) Heimild PFS til þess að taka bráðabirgðaákvörðun er að finna í 11. gr. laga nr. 69/2003, um Póst- og fjarskiptastofnun, en samkvæmt ákvæðinu er stofnuninni heimilt að taka bráðabirgðaákvörðun, enda sé hætt á því að dráttur á úrskurði valdi því að réttindi aðila máls fari forgörðum eða hann verði fyrir verulegu fjártjóni. Að mati stofnunarinnar eru þeir hagsmunir sem hér um ræðir til þess fallnir að PFS telur sér bæði rétt og skylt að taka bráðabirgðaákvörðun á grundvelli sjónarmiða um vernd og öryggi fjarskipta kvartanda. Tilgangur þess að taka bráðabirgðaákvörðun er jafnframt sá að kanna hvort að sú ráðstöfun sem ákvörðunin mælir fyrir um sé til þess fallin, að fenginni hæfilegri reynslu, að fyrirbyggja fjarskiptatruflanir frá sendabúnaði RÁH. Ráðstöfunin gæti þá orðið varanleg lausn málinu, ef RÁH gerir ekki aðrar ráðstafanir úrbóta á gildistíma ákvörðunarinnar eða þær skila ekki árangri.

IV.

Forsendur og niðurstaða

(40) Póst- og fjarskiptastofnun tekur við kvörtunum vegna truflana á fjarskiptum en stofnuninni er gert að tryggja öryggi fjarskipta hér landi. Stofnunin leitast við að finna orsakir þeirra eins fljótt og verða má og gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að bætt verði þar úr. Algengustu truflanirnar tengjast sjónvarpsmóttöku og truflanir á talstöðvarásun.

(41) Líkt og rakið er í kafla II. hefur PFS í máli þessu aflað upplýsinga frá aðilum málsins, sem og rekstraraðila fjarskiptanets kvartanda og þjónustuveitanda vegna þeirra fjarskiptatruflana sem hér um ræðir. Þá hefur stofnunin skoðað staðhætti og framkvæmt mælingar og prófanir, skoðað uppsetningu og ásigkomulag notendabúnaðar kvartanda. Út frá framangreindum gögnum er það ótvírætt álit PFS að orsök umræddra truflana megi rekja til radíóútsendinga úr sendistöð RÁH sem staðsett er að [...]. Þá sýndu prófanir PFS, sem framkvæmdar voru þann 18. júní s.l., að ekki komu fram truflanir hjá kvartanda þegar sent var út á búnaði RÁH á 20 W afli á tíðnisviðunum 3,5-3,8 MHz og 7,0-7,1 MHz.

(42) Að mati PFS stafa fjarskiptatruflanirnar í grunninn af því að VDSL net kvartanda verður fyrir truflun þegar RÁH sendir út á 3,5 MHz og 7 MHz sem veldur pakkatapi á VDSL netinu og leiðir til þess að flutningur á sjónvarpsmerki truflast og kvartandi sér truflun á sjónvarpsmynd sinni. Í leit að farsælli lausn í máli var gripið til ýmissa ráðstafana til að ráða bót á truflunum. Má þar nefna mælingar og prófanir PFS í samráði við Mílu, lagfæringar í götuskáp, útskipti á móttökubúnaði í samráði við þjónustuveitanda kvartanda og prófanir á afli og mótun til að meta hvort að lækkun á afli sendis hefði neikvæð áhrif á sjónvarpsmóttöku kvartanda. Einnig var prófað að setja ferritperlur utan á snúrur til að fyrirbyggja truflanir. Þó

að truflanirnar hafi minnkað að einhverju leyti við fyrrgreindar ráðstafanir, þá leiddu síðari prófanir í ljós að þær voru enn til staðar þegar RÁH sendi út á tilteknum tíðnisviðum

(43) Að beiðni PFS var vöktunarkerfi Mílu virkjað til að fylgjast með VDSL línu kvartanda en rétt er að geta þess að VDSL Mílu á umræddum stað er í samræmi við tíðniplan 998E sem að er byggt á ITU tilmælum G.993.2. Við síðari prófanir PFS þann 18. júní sýndi vöktunarkerfið Mílu truflanir, á sama tíma og prófanir áttu sér stað, og minnkaðan bitahraði á línu. Kerfi Mílu náði að leiðrétta sumar þessara villna sem urðu til, en hluta þeirra náði kerfið ekki að lagfæra og birtust þær sem truflanir á mynd hjá kvartanda eða óskýrar línur á sjónvarpsmynd.

(44) Í máli RÁH hefur ítrekað komið fram að ekki hefur verið sýnt fram á að búnaður hans sé bilaður og að útsendingar hans væru innan þeirra tíðnisviða sem að honum væru heimilaðar skv. leyfisbréfi. Að mati PFS kann það vel að vera að tækjabúnaður hans sé í góðu lagi, þ.e. sendistöð og loftnet, og útsendingar hans séu í samræmi við útgefið leyfisbréf. En eins og greint er frá þá í kafla III. þá er það undirstöðuregla samkvæmt gildandi lögum að fjarskiptavirki nýtur forgangs þegar kemur að því að notkun þess og annars tækis eða hlutar er ósamrýmanleg á sama stað á sömu stundu. Undir slíkum kringumstæðum og ef um skaðlega truflun er að ræða ber að gera viðeigandi ráðstafanir varðandi hinn hlutinn, þ.e. truflunarvaldinn, þannig að honum sé breytt, hann færður úr stað eða fjarlægður, sbr. 64. gr. fjarskiptalaga. Þá er PFS heimilt að setja takmarkanir á stefnumögnun loftneta eða útgeislað afl ef að ljóst er að hætta sé á að annar fjarskiptabúnaður, þ.m.t. útvarpsviðtæki, yfirstýrist af sendingu radíóáhugamanns, sbr. 4. gr. reglugerðar nr. 348/2004 um starfsemi radíóáhugamanna.

(45) Radíóáhugamenn geta við starfsemi sína notað um þrjátíu tíðnisvið samkvæmt viðauka með reglugerð nr. 348/2004, sjá viðauka með ákvörðun þessari. Við síðustu prófanir PFS þann 18. júní sl. komu fram truflanir á aðeins tveimur tíðnisviðum af þrjátíu á útgeisluðu afl. Starfsmenn PFS lögðu því til við RÁH, eftir þær prófanir, að hann takmarkaði útgeislað afl á útsendingum sínum á tíðnisviðunum 3,5-3,8 MHz og 7,0-7,1 MHz svo að síður kæmi til truflana hjá kvartanda. RÁH hafnaði þeirri ráðstöfun.

(46) Að ofangreindu virtu og svo hægt sé að fyrirbyggja fjarskiptatruflanir að [...] þá telur PFS nauðsynlegt að setja takmörkun á heimild RÁH við sendingar sínar. Svo að meðalhófs sé gætt þá gerir stofnunin RÁH aðeins að takmarka sendiafl (útgeislað afl) radíóstöðvar sinnar við 20W að hámarki á tíðnisviðunum 3,5- 3,8 MHz og 7,0-7,1 MHz.

(47) Enn fremur, m.t.t. sjónarmiða um meðalhóf, þykir PFS rétt að láta fyrirmæli samkvæmt ákvörðun þessari gilda tímabundið eða til 2. mars 2020. Með því gefst RÁH ráðrúm til að nota sendibúnaðinn, með umræddum takmörkunum, þar til hann hefur gert varanlegar ráðstafanir til að fyrirbyggja fjarskiptatruflanir frá búnaðinum. Ef ekki eru gerðar úrbætur til að fyrirbyggja fjarskiptatruflanir frá búnaðinum fyrir þann tíma eða þær skila ekki árangri er óhjákvæmilegt fyrir PFS að grípa til frekari aðgerða til að leysa truflavandann.

Ákvörðunarorð

1. Með vísan til 1. mgr. 64. gr. laga um fjarskipti nr. 81/2003 og 4. mgr. reglugerðar nr. 348/2004 tekur PFS bráðabirgðaákvörðun, með stoð í 11. gr. laga nr. 69/2003 um Póst- og fjarskiptastofnun, um að [...], til heimilis að [...], takmarki útgeislað afl sendistöðvar sinnar á tíðnisviðinu 3,5-3,8 MHz og 7,0-7,1 MHz við 20 W að hámarki. Ákvörðun þessi tekur gildi frá þeim degi sem hún er birt og verður í gildi til 2. mars. 2020.

2. Ákvörðun þessi er kæránleg til úrskurðarnefndar fjarskipta- og póstmála, sbr. 13. gr. laga nr. 69/2003, um Póst- og fjarskiptastofnun. Kæran skal berast úrskurðarnefnd innan fjögurra vikna frá því viðkomandi var kunnugt um ákvörðun Póst- og fjarskiptastofnunar. Samkvæmt 4. mgr. 13. gr. sömu laga getur aðili einnig borið ákvörðun Póst- og fjarskiptastofnunar beint undir dómstóla án þess að mál sé fyrst borið undir úrskurðarnefnd. Slíkt mál skal höfðað innan þriggja mánaða frá því að viðkomandi fékk vitneskju um ákvörðun stofnunarinnar. Málskot frestar ekki réttaráhrifum ákvarðana stofnunarinnar. Málskot beint til dómstóla hindrar að úrskurðarnefnd sé heimilt að taka kæru til málsmeðferðar.

Póst- og fjarskiptastofnun, 16. júlí 2019.

Hrafnkell V. Gíslason

Björn Geirsson

Viðauki

Tíðnisvið radióáhugamanna, sendiafl og bandbreidd.

Tíðnisvið	Forgangs-flokkur	N-leyfi	G-leyfi	Bandbreidd
135,7-137,8 kHz	2		100	1 kHz
1.810-1.850 kHz	1	100	1000	6 kHz
1.900-2.000 kHz	2	10	10	6 kHz
3.500-3.800 kHz	1	100	1000	6 kHz
7.000-7.100 kHz	1	100	1000	6 kHz
7.100-7.200 kHz	2	100	100	6 kHz
10.100-10.150 kHz	2	100	1000	1 kHz
14.000-14.350 kHz	1	100	1000	6 kHz
18.068-18.168 kHz	1	100	1000	6 kHz
21.000-21.450 kHz	1	100	1000	6 kHz
24.890-24.990 kHz	1	100	1000	6 kHz
28.000-29.700 kHz	1	100	1000	18 kHz
50-52 MHz	2	50	100	18 kHz
144 -146 MHz	1	50	500	18 kHz
430-440 MHz	1	50	500	30 kHz
1.240-1.300 MHz	2	50	100	20 MHz
2.300-2.450 MHz	2	50	100	20 MHz
5.650-5.850 MHz	2	50	100	20 MHz
10-10,5 GHz	2	50	100	50 MHz
24-24,05 GHz	1	50	100	50 MHz
24,05-24,25 GHz	2	50	100	50 MHz
47-47,2 GHz	1	50	100	50 MHz
76-77,5 GHz	2	50	100	100 MHz
77,5-78 GHz	1	50	100	100 MHz

78-81 GHz	2	50	100	100 MHz
122,25-123 GHz	2	50	100	40 MHz
134-136 GHz	1	50	100	100 MHz
136-141 GHz	2	50	100	100 MHz
241-248 GHz	2	50	100	100 MHz
248-250 GHz	1	50	100	100 MHz